

ΓΑΛΗΝΟΣ

ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1879 ΥΠΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ

ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, ΣΧΙΛΔΑΡΕΣΗ, ΜΑΚΚΑ, ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ

ΚΑΙ

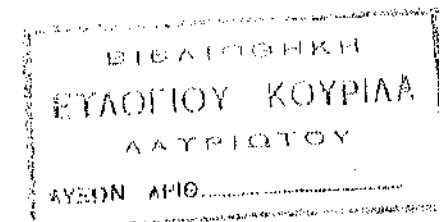
ΚΑΤΑ ΣΑΒΗΑΤΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, Ν. ΜΑΚΚΑ, Ν. ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ.

ΕΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ν. Γ. ΠΑΣΣΑΝ.

1885

Γ Α Λ Η Ν Ο Σ

ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1879 ΥΠΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, Σ. ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗ, Ν. ΜΑΚΚΑ, Ν. ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ.
ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, Ν. ΜΑΚΚΑ, Ν. ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ.

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΓΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ
ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ἀπὸ τῶ Ἰσσιωτερίκων..... Δρ. Ν. 15.

Εἰς τὴ γραφεῖον τοῦ Γ' α' λ' γ' ο' ο' υ'

• Ἐξωτερίκων..... • • • 20.

Ὁδὸς Πινακωτῶν

τοὺς κκ. Φοιτητάς.. • • • 8.

Ἀριθμὸς 8.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — Περὶ σκληρίσεως, κατὰ J. Duplax. (Συνέχ.). — Πνευμονική φθίσις ἀναπνευστικῆς καταγωγῆς, ὑπὸ Σπουρ. Ἰω. Κανέλλη. — Ἰατρικαὶ ἀντηνήσεις ἐπὶ τῆς μολυσματικότητος ἢ μὴ τῆς φοματιώσεως ἐν γένει καὶ ἰδίως τῆς πνευμονικῆς, ὑπὸ I. Θεοφανίδου (ἐν Ἀγρινίῳ). (Συνέχ.). — Στατιστικὴ ἑκθέσις τῶν νοσηλευθεισῶν γυναικῶν ἐν τῇ ἐν Ἀθήναις νοσοκομείῳ τῶν μεταδοτικῶν νοσημάτων ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1883 μέχρι 1 Ἀπριλίου 1885, ὑπὸ Χρ. Π. Τοπάλη, βοηθοῦ ἱατροῦ ἐν τῇ νοσοκομείῳ. (Συνέχ. καὶ τέλος). — Ἰδιόποιήσεις. — Παραρτήματα. — Πίλ. δελτίον.

ΠΕΡΙ ΣΚΛΗΡΙΔΕΩΣ.

ΚΑΤΑ J. DUPLAX.

(Συνέχεια. ὅρα σελ. 345).

Κατὰ τὰς νεκροτομὰς διὰ τῶν γενομένων εἰς τὰς διαφόρους τοῦ νοσήσιου μυελοῦ χώρας τομῶν εὐρίσκεται πάντοτε ὑπερπλασία τοῦ συνδεσμοῦ ἱστοῦ, ὅντος ἐξηπλωμένου, διαχύτου καὶ λίαν καταρραγῆς, ἰδίως κατὰ τὰ δέματα, καὶ χωρὶς ὑπερτερήσεως εἰς τοῦτο ἢ εἰς ἐκεῖνα τῶν συσταμάτων. Ἐν μίᾳ καὶ τῇ αὐτῇ μοίρᾳ, ἐγκεφαλικῇ ἢ νωτιαίᾳ, δὲν παρτηρεῖται εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν εἰς τὰ ἀντίστοιχα σημεῖα τῶν διαφόρων τομῶν, ἀλλὰ νῦν μὲν ὑπερτερεῖ κατὰ τὰ ὀπίσθια δέματα, νῦν δὲ εἰς τὰ πλάγια δέματα, ἢ εἰς τινὰ περιορισμένα μέρη τῶν τελευταίων τοῦ

των. Ἐνὶ ἐνὶ οὐδὲν σταθερὸν παρατηρεῖται, ἀλλ' ἡ ἀλλοιώσις εἶναι ὅλως διάχυτος, ἀνώμαλος καὶ γενικευμένη, ὅπερ δηλοῦται κατεργαζομένης τῆς νευρικής οὐσίας ἐν κερμαίνῃ.

Ἡ νευρογλία οὐσιωδῶς πεπαχυμένη καθίσταται ὁρατὴ καὶ διὰ μικρὰς μεγεθύνσεως, οἱ νευρικοὶ σωληνες, συνηνωμένοι εἰς δέματα ἀνὰ δύο, τρεῖς ἢ καὶ πλείονες εἰς τὰ μᾶλλον πύσσοντα μέρη, περιβάλλονται καὶ συμπιέζονται ὑπὸ ἐνὸς δαμάτων, ἐνθα δὲ ἡ σκληρίσις εἶναι μικρὸν προκεχωρημένη οἱ νευρικοὶ σωληνες ἀποτελοῦσιν ὀγκωδέστατα δέματα. Εἰς τοὺς ὑποστάντας τὴν διὰ μολύβδου δηλητηρίαν τὰ κατὰ διαστήματα τοῦ ἐνὸς δαμάτου εἶναι μεγάλαι, τούτων δὲ εἰς τὴν σκληρίαν εἶναι λίαν μικραί, ἀλλήλοις συνεσφιγμένα, καὶ μετὰ ἐνιδίων πολλῶν παχυτέρων, οὕτως ὥστε εἰς τινὰ σημεῖα φαίνεται ὡσεὶ ἀληθὴς ἐστὶ δευτεροπαθὸς ἐκφυλίσις.

Τὰ ἀγγεῖα ὧν τὰ τοιχώματα εἶναι λίαν παχέα καὶ ἐνὸς ἀποτελοῦσιν οἷον κέντρα διακλαδώσεως συνεκτικοῦ ἱστοῦ, ἀλλ' οὐδὲν εἰς ταῦτα ἀνυρίσκειται ἔχνος ἐνδωρητῆριδος ὁρμώσεως.

Ἐν τῇ φαίᾳ οὐσίᾳ αἱ αὐταὶ ἀπαντῶσι τῶν ἀγγείων ἀλλοιώσεις μετὰ ἀφθονίας ἐνὸς ἱστοῦ περὶ τὰ μικρὰ κύτταρα ὧν ὁ ἔχθος εἶναι μικρότερος τοῦ κενοῦ διαστήματος ὅπερ κατέχουσιν, ὥστε φαίνονται ὡσεὶ ἐβριμμένα ἐν κοιλότησιν πρὸς τὰ τοιχώματα τῶν ὁποίων συνέχονται διὰ τῶν ἐπεκτάσεων αὐτῶν καὶ οὕτω μετὰ αὐτῶν καὶ τῶν τοιχωμάτων γίνονται κενὸν διάστημα. Ὡς εἰς τὴν λευκὴν οὕτω καὶ εἰς τὴν φαίαν οὐσίαν εὐρίσκονται χύσματα κατὰ μᾶλλον ἢ ἥττον μεγάλα, ὧν τὰ τοιχώματα ἀποτελοῦνται ὑπὸ σκληρώδους ἱστοῦ.

Αἱ αὐταὶ παρατηροῦνται ἀλλοιώσεις καὶ εἰς τὸν ἐγκέφαλον.

Εἰς τὸ πύγκρεας, τὰ ἔντερα καὶ τὸν στόμαχον ἀπαντᾷ πάντοτε ὡς οὐσιώδης ἀλλοίωσις ἡ γενικὴ ἐνδοπερικαρτῆρις, ὡς τὰ πολλὰ συνοδυμένη ὑπὸ καταφρονος ὑπερπλασίας τοῦ συνεκτικοῦ ἱστοῦ, λίαν ἀνωμαλῶς ἐν τῷ κέντρῳ διανεμομένης.

Συνελόντι εἰπεῖν ἀδιακρίτως τοῦ ὀργάνου αἱ τῶν ἀγγείων ἀλλοιώσεις εἶναι θετικαί, ὅτε μὲν ὑπάρχουσι μόναι, ὡς τὰ πολλὰ ὅμως χρησιμεύουσιν ὡς κέντρον ὑπερπλασίας τοῦ συνεκτικοῦ ἱστοῦ, ἥτις ἐνίοτε παρατηρεῖται εἰς μέγαν βαθμὸν καὶ ἐπαύεται ἴδια φαινόμενα.

Ἐκ τούτων ἔπεται ὅτι αἱ σκληρώδεις ἀλλοιώσεις παρατηροῦνται ἐνίοτε συγχρόνως εἰς ἀπαντα τὰ ὅργανα ἀλλ' εἰς ἄλλοτε ἄλλον βαθμὸν, ἡ δὲ οὐδέποτε ἐλλείπουσα ἀλλοιώσις εἶναι ἡ τῶν ἀγγείων.

Ἀληθῶς εἰς τὰς πολλὰς τῶν περιπτώσεων πρὸς ἀνέυρεσιν τῆς σκληρίσεως τὸ μικροσκοπίον ὠφέλει, ἀλλ' οὐχ' ἥττον καὶ χωρὶς τούτου εἰκάζεται εὐκόλως ἡ ἀλλοίωσις κατὰ τὴν νεκροτομήν ἐκ τῶν ἰδιαζόντων αὐτῇ χαρακτῆρων, πλὴν τῶν περιπτώσεων καὶ ὅς ἡ ἀλλοίωσις εἰς μέγαν

βαθμὸν προκεχωρημένη οὐδέποτε καὶ διὰ τῆς ἀπλῆς ἐπισκοπῆσεως ἐγκαταλείπεται διτταχρὸν περὶ τῆς φύσεως αὐτῆς.

Εἰς τὰς ἀμφιδόλους δὲ περιστάσεις εὐρήνται κατὰ τὴν ἀνατομὴν τοῦ πύσσοντος μέρους ἀρτηρίαι ἐσκληρωμέναι, τεταμέναι καὶ καταφρονῶσαι ὀγκωδῶδεις, ἡ αὐτὴ σκληρότης καὶ τρυφὴ ἀπαντᾷ εἰς ὅλα τὰ ὅργανα καὶ τὰ μᾶλλον εὐθραπέα ὡς τὸν σπλῆνα, ὅστις ὡς τὸ πολλὰ ἔχει τὸ κατὰ φύσιν μέγεθος, ἡ ἐνίοτε εἶναι μικρότερος, ἐξαιρετικῶς δὲ μόνον μαλακότερος μετὰ πύσσινος τοῦ περιβάλλοντος αὐτὸν δρῶδους ὑμένως. Τὸ ἥκιστα εἶναι κατὰ φύσιν τὸ μέγεθος, οὐχὶ σπανίως ἡ ἐπιφάνεια αὐτοῦ εἶναι πῶς ἀνώμαλος καὶ κεγχρωδής, ἐνισχυθὲς δὲ πεπαχυμένος ὁ περιβάλλων δρῶδης ὑμὴν, τὸ ὄργανον εἶναι σκληρότερον τοῦ κατὰ φύσιν διὰ καὶ μετὰ δυσκολίας τέμνεται ἢ συνθλίβεται μετὰ τῶν διακτύλων. Οἱ νεφροὶ εἶναι ὡχροί, φέρουσι δὲ ὡς τὰ πολλὰ μικρὰς τινὰς δρῶδεις κύστες ὑπὸ τὴν θήλην, ἥτις μᾶλλον ἢ ἥττον εὐκόλως ἀποχωρίζεται ὥστε δὴ πάντοτε ἐνισχυθὲς προσφυομένης πρὸς τὰ ὑποκείμενα μέρη, διὰ τῆς τομῆς τοῦ ὀργάνου καταφαίνεται ἡ σκληρότης τοῦ ἱστοῦ αὐτοῦ ὡς καὶ ἡ ὁμοτιμία ὡχρὰ χροιά ἀμφοτέρων τῶν οὐσιῶν αὐτοῦ. Ἡ καρδία τέλος ὡς τὰ πολλὰ μικρὰ, φέρει ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς πλάκας τινὰς γλακτώδεις, καὶ παρουσιάζει ποίαν τινὰ ἀντίστασιν κατὰ τὴν τομὴν, αἱ βλαβίδες ὡς τὰ πολλὰ ἔχουσι κατὰ φύσιν. Εἰς τὰ λοιπὰ ὅργανα, ὡς ἐγκέφαλον, νωτιαῖον μυελόν, στόμαχον, ἔντερα κτλ., οὐδεμίαν μακροσκοπικῶς παρατηρεῖται ἀξία λόγου ἀλλοίωσις.

Τὰς περιγραφείσας διὰ τῆς ἀπλῆς ἐπισκοπῆσεως τῶν ὀργάνων ἀλλοιώσεις φέρουσιν οἱ γέροντες, οἱ κατὰ χροίαν περὶ τὰ οἰνοπνευματώδη ποιοῦμενοι, ὡς καὶ οἱ εἰς τὴν τοῦ μολύβδου δράσιν ὑποβληθέντες, πάντες δηλονότι ὅσοι ὡς ἐκ τοῦ βίου καὶ τῆς ηλικίας αὐτῶν ἢ καὶ εἰδικῆς διαθέσεως ἐνεκα προσέρχονται εἰς τὰ νοσοκομεία πάσχοντες· νῦν μὲν κήρωσιν τοῦ ἥπατος, νῦν δὲ διέμεσιν νεφρίτιδα κτλ., ὧν οὕτε τὸ ἥπαρ, οὕτε οἱ νεφροὶ, οὕτε ἡ καρδία, εἶναι βαθέως ἡλλοιωμένα, διότι τὰ ὅργανα αὐτῶν ταῦτα ἐντέστησαν εἰς τὴν πύλην, τὸ δὲ κκεῖν βαρύνει ἐπισημαστικῶς τοὺς προόδους, τοῦ ὁποίου τὴν ὑπαρξίν διὰ μὲν τῆς μακροσκοπικῆς ἐξέτασεως ὑποπτευόμεθα, διὰ δὲ τοῦ μικροσκοπίου βεβαιούμεν, εἶναι δὲ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐκτεταμένον ἀναλόγως τοῦ πύσσοντος ὀργάνου, οὕτω νῦν μὲν διακρίνονται τὰ ἥπατικά· λοβίδια εὐδιάκριτα καὶ ἀπ' ἀλλήλων κεχωρισμένα, ἐν μέτρῳ δ' αὐτῶν ὑπάρχει ἀφθονος συνεκτικὸς ἱστὺς, τὰ τοιχώματα τῶν ἀρτηρίων πεπαχυμένα, ἐνὸς καὶ ὁ αὐλὸς αὐτῶν ἀνώμαλος, τέλος τὰ ἥπατικά κύτταρα λιπωδῶς ἐκπεφυλισμένα· νῦν δὲ κατὰ τὰς τοῦ νεφροῦ τομὰς διακρίνεται λίαν σαφῆς ἐντοπισμὸς τοῦ σκληρώδους προϊόντος κατὰ τὰ μαλπιγεία σώματα καὶ τὰς ἀρτηρίας, ἀπ' ὧν τὸ ἐπιθήλιον τῶν σωληνίσκων ἔχει ὅλως κατὰ φύσιν· νῦν δὲ ὁ σπλῆν φέρει τὰ ἀγγεῖα

αὐτοῦ ὑπὸ τῆς σκληριάσεως προσβεβλημένα, εἰς τὴν καρδίαν ἐπίσης εἰσέρχονται εἰς μᾶλλον ἢ ἥττον προκαχωρημένον βαθμὸν ὑπερπλασία τοῦ συνδετικού ἰστού περὶ τὰς μικρὰς ἀρτηρίας καὶ ὁμοίως φύσεως ἀλλοιώσεις ἐν τοῖς μυελκοῖς δέμασιν, καὶ αὐτὰ τέλος τὰ ὄργανα τὰ ἥμισυ παρουσιάζοντα ἀλλοιώσιν, ὡς ὁ στόμαχος, τὰ ἔντερα, τὸ πᾶγκρεας, διὰ τῆς ἀπλῆς ἐπισκοπῆσεως ὑπὸ τὸ μικροσκοπίον παρουσιάζουσι τὰς μᾶλλον χαρακτηριστικὰς τῆς παύσεως ἀλλοιώσεις.

Ἄρθρον δευτέρον.

Κλινικὴ ἔρευνα.

Ἐν τῇ περὶ ἧς πρόκειται κλινικῇ μελέτῃ ὁ λόγος ἔσται οὐχὶ περὶ τῶν περιστάσεων καθ' ἃς τὰ συμπτώματα εἶναι τὰ μάλιστα καταφανῆ καὶ συνεπῶς ἐν σχέσει πρὸς βαθεῖαν τῶν ὀργάνων ἀλλοίωσιν, ἀλλὰ μᾶλλον περὶ ἐκείνων ὧν τὰ συμπτώματα ὅπωςδήποτε κατὰ τὴν ζωὴν παραγνρίζονται καὶ ἡ διάγνωσις τῆς φύσεως τῆς παθώσεως γίνεται διὰ τῆς νεκροτομῆς.

1. — Διαταραχαὶ ἀπὸ τῆς καρδίας. — Ὁ Juhel-Renoy λίαν σαφῶς περιγράφει ἐν τῇ ἐναίσιμῳ αὐτοῦ διατριβῇ ἅπαντα τὰ κατὰ τὴν σκληρῶδη μυοκαρδίτιδα παρατηρούμενα συμπτώματα. Τὸ μᾶλλον σὺνθεσις ἐκ τῶν φαινομένων τούτων συνίσταται εἰς ἐξασθένεισιν, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ ἐλάττωσιν σημαντικῇ, τῆς δυνάμεως τῶν ὥσεων τῆς καρδίας· διὸ οὐχὶ σπανίως ἀπαιτεῖται λίαν ἐξησκημένον οὗς ὅπως διακρίνῃ τὰς καρδιακὰς ὥσεις, αἵτινες καθίστανται μᾶλλον ἰσχυραὶ καὶ μᾶλλον εὐδιάκριτοι μετὰ αἰφνυδίαν καὶ ὁρμητικὴν τοῦ πάσχοντος κίνησιν, ἀλλ' ἡ τεχνητὴ αὕτη δύναμις λίαν ταχέως παρέρχεται. Ἔτι δὲ οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας εἶναι βραδεῖς· μέχρι 45—50 κατὰ πᾶν πρῶτον ἐξηκοστὸν τῆς ὥρας, κατὰ μέσον δὲ ὥρον μέχρι 50—60. Λίαν σπανίως παρατηρεῖται καὶ ἀταξία τῶν παλμῶν, καὶ δὴ ἐπὶ πεπαλαιωμένης σκληριάσεως τοῦ μυὸς τῆς καρδίας, ὅποτε ὁ μυὸς ἀλίσσεται ὑπὸ καμάντου.

Αἱ τῶν παλμῶν τῆς καρδίας αὗται παραλλαγαὶ διακρίνονται εὐκόλως καὶ εἰς τὸν σφυγμόν. Οὕτω ἡ κερκιδικὴ ἀρτηρία ἐν ἀρχῇ παρέχει τὸ αἰσθημα εἰς τὸν ἐξετάζοντα δάκτυλον ἀγγεῖον σκληροῦ καὶ τεταμένου, εἴτε δὲ παρατηρεῖται μεγάλη τῶν σφύξεων ἐξασθένεισι, αἵτινες εἶναι βραδεῖς, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ ἀνώμαλοι.

Πλὴν τῶν προσημειωθεισῶν ἀπὸ τῆς κυκλοφορίας ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν παραλλαγῶν οἱ πάσχοντες αἰτιῶνται πάντοτε μᾶλλον ἢ ἥττον ἰσχυρὰν στενοχωρίαν, καίπερ μὴ ἔχοντες κυρίως εἰπεῖν παλμούς, παραπονοῦνται οὐχ' ἥττον μετὰ ἐλαφρὸν κόπον ἢ κίνησιν αἰσθημα λίαν δυσάρεστον στενοχωρίας ἢ συσφίξεως κατὰ τὸ προκαρδίον, ὅπερ ἀνταποκρίνεται πρὸς

προδικτὴν ἀνωμαλίαν τῶν καρδιακῶν παλμῶν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐπιγίνονται ἐνίοτε καὶ βαρύτερα φαινόμενα, ὅσον ἔλιγγος, διαταραχαὶ τῆς ὁράσεως, ψυχροὶ ἰδρώτες καὶ ἐν γένει προδρομικὰ συγκοπῆς φαινόμενα. Τὰ τοιαῦτα βαρέα συμπτώματα λίαν σπανίως παρατηροῦνται, καθότι οἱ πάσχοντες ἐν γνώσει ὄντες ἐκ προγενεστέρων τοιαύτης φύσεως προσβολῶν τοῦ ἐπαπειλοῦντος αὐτοῦ κακοῦ καὶ ἐν ἡρεμίᾳ ὡς τὰ πολλὰ διατελοῦντες ἀποφεύγουσι ταῦτα καὶ ὑπόκεινται μόνον εἰς τὸ αἰσθημα ἀπλῆς στενοχωρίας καὶ συσφίξεως, μόνον δὲ ἐπὶ λίαν προκαχωρημένων ἀλλοιώσεων τοῦ καρδιακοῦ μυὸς παρατηροῦνται τὰ βαρέα τῆς ἀσυστολίας φαινόμενα.

Τὰ ἀπὸ τῆς καρδίας φαινόμενα παρουσιάζουσι τοῦτο τὸ ἰδιόζον, ὅτι, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι ἔντονα καὶ ὁ πάσχων διατελεῖ ἐν ἡρεμίᾳ, εἶναι διαλείποντα, διαρκέοντα ὅτε μὲν ὥρας τινὰς μόνον, ὅτε δὲ καὶ ἡμέρας, μεθ' ὧν χρόνον παρέρχονται μᾶλλον ἢ ἥττον ταχέως καὶ ἀποτόμως καὶ μετ' οὐ πολὺ ὑπατροπιάζουσι.

Καὶ ὅτω μὲν αἱ διαλείψεις αὗται τῶν ἀπὸ τῆς καρδίας φαινομένων εἶναι σαρφεῖς, τόσῳ ἀρ' ἐτέρου δύσκολος ὁ προσδιορισμὸς τῆς διαρκείας αὐτῶν, καθότι νῦν μὲν ἐπὶ λίαν βραχείας καὶ συντόνου διαρκείας τῶν δυσάρεστων φαινομένων παρατηρεῖται μακρὰ καὶ τελεία διάλειψις, νῦν δὲ τοῦναντίον ἐπὶ μακράς τῶν συμπτωμάτων διαρκείας ἡ διάλειψις καὶ βραχεῖα καὶ ἀτελής εἶναι. (ἀκολουθεῖ)

ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΗ ΦΘΙΣΙΣ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ

ὑπὸ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΙΩ. ΚΑΝΕΛΛΗ.

Ἄπαξ ἀποδεκτῆς γενομένης τῆς τῆς φυματιώσεως μεταδοτικότητος, ἐδοκίμασαν οἱ συγγραφεῖς νὰ ἴδωσι καὶ ἐξακριβώσωσιν, εἰς ἡ δυνατόν ἢ διὰ τοῦ φυματιώδους τοῦ μόλυνσις νὰ τελεσθῇ διὰ τοῦ ἀέρος ἡ ἀναπνοὴ τῇ ὄντι ἀέρος πεφορτισμένου κόνας ἐκ πτύελων ἀπεξηραμμένων, ἰδοὺ ὁ βεβαιότερος καὶ ὁ ἀσφαλέστερος τρόπος τῆς μεταδόσεως τῆς ἀνθρωπίνης φθίσεως· ὅταν τὰ πτύελα ἀποχρεμθῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἀποξηραίνονται καὶ μίγνυνται ταῖς κόνεσιν· ὅταν ὁ ἀρρωστὸς ρυπάνῃ τὴν σινδόνά του, τὸ μινόμεκτρόν του, ἢ τινι χρᾶται συχνάκις ἵνα καθάρῃ τὸ στόμα, ὅπερ εἶναι ἐν ἐπικρῇ αὐτῷ· μετὰ τῆς ἰώδους οὐσίας, προκύπτει δυνάμει στρώμα ξηρόν, κονιῶδες· γνωρίζομεν αὕτις ὅτι τὰ βκκτηρίδια, κατὰ G. Sauter, ἀμμοσφαίρας δὲν εἶναι μονήρη, ἀλλ' εὐρίσκονται ἐν αὐτῇ μετὰ τὴν ἀποξήρανσιν καὶ κονιοποίησην τοῦ ἐπιπολαίου στρώματος τοῦ βκκτηριοφόρου ὕγρου, ἢ μεταφέρονται διὰ πτητικῶν κόνας, οἷα καὶ ἐκ φυτικῶν ἰγῶν,

τριχών, επιδερμικών λεπίων, ἄτινα καλύπτονται τὰ ἐνδύματά μας· τοῦτο πρὸ ἐλλείγου ἀπέδειξεν ἔτι ὁ Hossu ἡ μολυσματικότης τῶν ἀπεξηραμμένων τούτων πτυέλων ὑφίσταται ἐφ' ὁλοκλήρου μῆνας¹⁾.

Ὁ Lippel ἐπεχείρησε νὰ παραγγῇ τὴν νόσον, διὰ τῆς εἰσαγωγῆς φυματίων ἐν τραχεικῷ συριγγίῳ, πλὴν τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν ἐλλείγον συμπερασματικά· ὁ Tappeiner ἔθεσεν ἑνδεκα κύνας ἐν δωματίῳ περι-κλειστώ, ἐν ᾧ διέχεον ἀπεξηραμμένα φθισικά πτύελα, ἐπέτυχεν δ' ἑνδεκα περιπτώσεων φυματιώσεως, ἐξακριβωθείσης διὰ τῆς νεκροτομῆς· ὁ Schottelius, ἔκλειτε κύνας εἰς εἶδος κιβωτίου, ἐν ᾧ διέχετο ψακῶδες ὕδατος· ἐνέχοντος ἐν αἰωρήσει 3 πτύελα φυματιώδη, ἡ ἀδρανὲς κόναι, ἡ τέλος ἔργων οὐσίαι· εὗρεν οὕτως ὅτι αἱ ἀδρανὲς κόναι, ὅταν δὲν εἰσέλθωσιν ἐν τῇ ὀργανισμῷ κατὰ μέγα ποσὸν καὶ ταυτοχρόνως δὲν παρέρχωνται οὐδὲν ἐκδηλὸν φαινόμενον· πλὴν ἐπιπροστίθῃσιν ὅτι ἀπώσκει αἱ ὀργανικαὶ οὐσίαι, οἰκιδήποτε καὶ δι' αὐτῶν, ἐπὶ παραλείμματι, πτύελα, φυματίαι, τυρὸς τοῦ Limbourg, τεμάχια ἐγκεφάλου χοίρου, μόσχου, προβάτου κ.τ.λ. παρέρχονται ἀλλοιωθεῖς τοῦ πνεύματος· ἐκτεταμέναι· ἐνεκεν αὐτῶν τὰ ζῶα θνήσκουσιν ἐν τισιν ἐξιδρώματιν· ἐξήγησε δὲ τὰς ἀλλοιώσεις ταύτας ὡς συνήθεις ἀλλοιώσεις κατὰ τοῦ πνεύματος· ἀποτόκου τῶν ξένων σωμάτων²⁾. Αἱ διαφοραὶ τῶν ἀποτελεσμάτων μεταξὺ τῶν πειραμάτων τῶν Tappeiner καὶ Schottelius προέρχονται ἔσως ἐκ τοῦ ὅτι οἱ κύνας τοῦ Tappeiner εἰσέπνεον ἄερα πεφορτισμένον μορίων κίσερμένων ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ, μορίων τότε λεπτεπιλέπτων ὥστε ἦν ἀδύνατον αὐτοῖς νὰ χρητιμεύσων ὡς ξένα σώματα· ἐντὶ τοῦτον οἱ τοῦ Schottelius κύνας εἰσέπνεον ἐν τοῖς ἀερίοις τῶν ὁρῶν σώματα ὁγκωδέστερα ἄτινα παρήγον ἀλλοιώσεις κοινὰς, χυδαίας, λίαν μὲν οὐσιώδεις εἰς τὸ ἐπενεγκεῖν τὸν θάνατον πλὴν ἀλλ' ὅμως πρὸ τοῦ νὰ ἐκλήμψῃ ἡ φυματιώδης ἐπεξεργασία³⁾. Ὁ Bertheau κατόπιν ἀκολουθῶν τῇ χειριστικῇ τοῦ Tappeiner μεθόδῳ ἐπέτυχεν ἀναπτύξεως φαιῶν καγχεζιδίων φυματίων ἐν τοῖς πνεύμοσι κυνῶν, οἵτινες ἐφ' ὧρον ἐπαυσιλημένως ἐτίθεντο εἰς μέρη ἐν οἷς διεχέοντο λεπτὰ φυματιώδη μόρια, ὅταν πτύελα καὶ τυρώδης τῶν γαγγλίων μάζα· οὐδέποτε εἶδε παρὰ τοῦτον φυματίων δι' εἰσπνοῆς πτυέλων ἐκ πνευμονίας ἢ βρογχίτιδος⁴⁾. Ὁ Giboux ἀνεκάλυπτεν εἴτα γεγονότα ἄτινα τιθέσιν ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας τὴν δυνατὴν μόλυνσιν διὰ τοῦ ἀέρος⁵⁾.

1) De la phthisie bacillaire des poumons par le professeur G. Sée, Paris, 1884.

2) Schottelius, Centralbl. f. med. Wiss., 1878 καὶ Virchow's Archiv. L. 73, 1878.

3) Raymond Recherches expérimentales sur l'étiologie de la Tuberculose, Arch. gén. de méd. L. vol. 1883.

4) Bertheau, Deutsch. Arch. f. Med. Bd. 26, 1881.

5) Giboux, Comptes rendus Acad. sciences. 22 Μαΐου 1882.

Ἐλαβε κιβώτιον ξύλινον ἔχον μήκος δύο μέτρων, ὕψος 1,50 καὶ πλάτος 1,75, καὶ οὕτως ἐκάστη πλευρὰ ἔφερε τρήματα πολλὰ κιγκλι-δωτά, δυνάμενα νὰ στενωθῶσι κατὰ βούλησιν. Τῇ 12 Ἰανουαρίου 1880 ἔθεσεν ἐν κιβωτίῳ ἀρθ. 1 δύο νέους κανίλους, ἀρτιγεννήτους, ἐκ γονέων ὑγιῶν. Δύο ἑτέροι κανίλοι ἐκ τῶν αὐτῶν γονέων ἐτέθησαν ἐν κιβωτίῳ ἀρθ. 2 ὁμοίῳ ὡς σχῆμά τε καὶ μέγεθος τῇ πρώτῳ, τεθέντι δ' ἐν ἄλλῳ δωματίῳ. Ἀπὸ τῆς 15 Ἰανουαρίου μέχρι τῆς 29 Ἀπριλίου, τοῦτέστιν ἐπὶ 105 ἡμέραις, εἰσῆγεν ἡμερησίως εἰς τὸν ἀρθ. 1. 20,000 κυβικά ἐκκυστόμετρα. ἔως 25,000 τοιαῦτα ἀέρος ἐκπνεομένου ἐκ φθισικῶν. Ἰδοὺ δὲ πῶς ἐνήργησαν μεσημβρίαν καὶ ἐβδόμην ὥραν ἐσπερινὴν αἱ κιγκλιδωταὶ θυρίδες ἦσαν ὁλοτελῶς ἐστενωμέναι· κυκλικὸν τι τρήμα ἐπέτερεπεν ὥστε νὰ εἰσάγῃ ἐνδοῦ αὐτοῦ σωλήνα ἐλαστικόν, οὕτως εἰς σάκκος ἐνεῖχε μολυσμένον ἀέρα· ὁ ὄγκος τοῦ ἀέρος τοῦτου ἐμετρήτο τῇ βοηθείᾳ βεβηολογημένου στελέχους, στηρίζομένου ἐπὶ τοῦ σάκκου, ὥστερ συμ-βῇναι ἀπαρράλλετως εἰς τὸ σπειρόματρον τοῦ Budlin· ὁ σάκκος ἐνεῖχε 10,000 ἔως 12,000 κυβικά ἐκκυστόμετρα, ὅταν δ' ἦν κενὸς ἐντελῶς, ἔκλειε τὴν μετὰ τοῦ κιβωτίου συγκοινωνίαν. Μετὰ δῶρον ἤνοιγεν ὅλας τὰς θυρίδας· Ἐνήργει καθ' ἑκάστην ἐπὶ τοῦ κιβωτίου ἀρθ. 2 δύο ἐργασίας ἀπολύτως ὁμοιομόρφους μὲ τὰς ἐνδειχθείσας, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὁ εἰσπνεόμενος ἀὴρ πρὸ τοῦ νὰ εἰσαχθῇ ἐν τῷ κιβωτίῳ διήρχετο διὰ στρώ-ματος βάτης φαινικούχου ἀνανευμένης ἐκάτῳτε. Τὰ πειράματα ταῦτα ἐγένοντο ὡσαύτως ἀπὸ τῆς 15 Ἰανουαρίου ἔως τῆς 29 Ἀπριλίου 1880. Κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα οἱ κανίλοι τοῦ κιβωτίου ἀρθ. 2 δὲν παρουσίασαν οὐδὲν ἀνώμαλον φαινόμενον, ἐντὶ οἱ τοῦ ἀρθ. 1 ἐπιπτον βαθ-μαίως εἰς βαθεῖαν καχεξίαν καὶ ἐκλυσιν. Θυσιασθέντων δὲ τῇ 29 Ἀπρι-λίου, τῶν δύο τελευταίων εὐρέθη φυματίωσις διάχυτος καὶ προϊούσα· οἱ ἑτεροὶ δὲν παρουσιάζον οὐδεμίαν ἀλλοίωσιν. Τὰ μετὰ μεγίστης τῇ ὄντι ἀκριβείας καὶ ἐπιθεξιότητος τελεσθέντα ταῦτα πειράματα δεικνύουσιν ἡλίου φαινότερον ὅτι ἡ μεταδοτικότης τῆς φυματιώσεως τελεῖται δι' ἀέρος κακορραμένου προϊόντων φυματιωδῶν.

Οἱ Weichselbaum καὶ Frerichs ἐπέτυχον τῶν αὐτῶν ἀποτελεσμά-των, ἐπὶ κυνῶν οἵτινες ἀνέπνεον ἀπεξηραμμένα πτύελα φυματιώδη· τοῦ-τοντίον εἰσπνεαὶ μὴ φυματιώδους πύου ἔδωκαν ἀρνητικὰ ἀποτελέσματα¹⁾.

Ὁ Schüller ἐπειραματίσθη ἐπὶ 150 περίπου ζώων, ἰδίως κυνῶν καὶ κανίλων, ἐκ διαφωτίστη τὸ δυσεπίλυτον ζήτημα τῆς παθογενείας τῶν χοιραδικῶν τε καὶ φυματιωδῶν ἀριθριτίδων. Παράγει ad hoc ὁλάν τῆς μηροκνημικῆς ἀρθρώσεως· εἴτα ἐνεργήσας à priori τὴν τραχειοτομίαν, ἔγχεει ἐν τῇ τραχείᾳ ἀρτηρίᾳ τῶν ζώων, ὕδωρ ἀπεσταγμένον ἐνέχον ἐν

1) Weichselbaum, Centralblatt, 1882, ἀρθ. 18.

αλωρήσει τεμάχια ποικίλων ούσιων λεπτεπιλεπτών ταμεισθῶν διὰ ψαλ-
λίδος ἢ συνθλιφθεῖσθων ἐν ἰγδίῳ, Ἐγγέει συνήθως ¹⁾ σύριγγος Ριαννα,
ἐνίοτε μάστιγα καὶ ὀλόκληρον τοιαύτην. Ἐπὶ 24 ζώων, ἐνδὲ κυνὸς καὶ
23 κυνίλων, ὧν 5 προσέλαβον φθισικὰ πτύελα, 6 συντρίμματὰ ἀνθρω-
πίνων φυματιῶδων πνευμόνων, ἐξ τεμάχια χοιροκδικῶν γαγγλίων μόλις
ἐκβληθέντων, 3 φυμάτια ἐκ φυματιώδους ἀρθρομηνιγγίτιδος καὶ 4 τεμάχια
λύκου, ἐπιτυχάνει ἐν ἀπαξάπασαι ταῖς περιπτώσεσιν, ἐξαιρέσει ἐνδὲ κυ-
νίλου θανόντος ἐκ μολύνσεως τὴν ἐκτὴν ἡμέραν, ἀλλοιώσεων φυματιώ-
δων διαχύτων ἢ περιγράπτων τῆς ἀρθρομεμυρῆνης τῆς ἀρχικῆς Ὀλκασί-
σης· τοῦτο δὲ ἐπιγίγνεται ἀπὸ τῆς δευτέρας, τρίτης ἔστιν ὅτε δὲ καὶ τῆς
τετάρτης ἐβδομάδος μόνον. Ἐὰν φαινόμενα τὰδε ἐφάνησαν παρ' ἀπασί τοις
ζώοις, ἄτινα ἔλαβον πτύελα φυματιώδη ἢ τεμάχια φθισικῶν πνευμόνων.
Ἐκ τῶν 6 κυνίλων, οἵτινες προσέλαβον συντρίμματὰ χοιροκδικῶν γαγ-
γλίων, ὁ εἰς ἔθικε τὴν δωδεκάτην ἡμέραν διὰ στενωπῆς τῆς τραχείας
ἀρτηρίας, εὐρέθησαν δὲ κατὰ τὴν νεκροτομήν ἐν τοῖς πνεύμοσιν λεπτό-
τατα ὀζίδια· ἕτερος ἐτελεύτησε τὴν τετάρτην ἐβδομάδα, ἐκ μικρῶν
ἐστιῶν τυρώδους πνευμονίας· τρίτος, φονευθεὶς μετὰ τρίμηνον, εἶχε πνευ-
μονικὰ φυμάτια ὅλως μεγάλα· δύο ἐκ τῶν τεσσάρων ἐν οἷς ἐνέχυσε τε-
μάχια λύκου ἀπωλέσθησαν τὴν δευτέραν πρὸς τὴν τρίτην ἐβδομάδα, ἐκ
τυροειδοῦς πνευμονίας. Πειράματα τελεσθέντα ἐπὶ ζώων μαρτύρων πρὸς
παράδολόν με¹⁾ ἀπλὴν θλάσιν τῆς ἀρθρώσεως, πλὴν ἄνευ ἐνέσεως φυμα-
τιώδους ὕλης, δὲν ἐχορήγησαν πώποτε οὔτε σπλαγχχνικὰς φυματιώδεις
ἀλλοιώσεις οὔτε ἀρθρικὴν φυματίωσιν· οὐχ' ἦσαν ὁμῶς σημειωτέον ὅτι
τὰ ζῶα ταῦτα ἐτέθησαν ἐν ἐτέρῳ χώρῳ μεμονωμένα· εἰς ζῶα τεθέντα
ἐν τῷ αὐτῷ χώρῳ μετὰ τὰ ζῶα τῆς πρώτης σειρᾶς, καί τοις μὴ ἐνοφθαλμι-
σθέντα δι' ἐνέσεως φυματιώδους οὐσίας· τὰ ἀποτελέσματα δὲν ἦσαν ἐν-
νοητὰ, διότι τινὰ αὐτῶν παρουσίασαν ἀλλοιώσεις φυματιώδους ἀρθρίτιδος,
δύο δὲ καὶ πνευμονικὴν φυματίωσιν¹⁾).

Συγκριτικαὶ ἐρευναι διὰ τῆς ἐν τῇ τραχείᾳ ἀρτηρίας ἐνέσεως διχλύ-
σεων κινυθάρους, ἀλεύρου, μελάνης τῆς κίνης κτλ. ἐπέτρεψαν εὐρεῖν τὰς
ξένας ταύτας οὐσίας ἐν τοῖς ποικίλοις σπλάγχχοις, π. χ. ἥπατι, πνεύμοσι,
σπληνί, τῷ αἵματι, ταῖς ἀρθρώσεσι, τοῖς γαγγλίοις, πλὴν οὐδέποτε οὐ-
δεμίαν φυματιώδη ἀλλοίωσιν. Ἐγγύσας δὲ Schüller αἷμα ἀποσυντελεσι-
μένον, εὗρε μετὰ θάνατον, τελεσθέντα τὴν ἦν ἡμέραν τὸ βραδύτερον,
μάζας μικροζώων σηπτικῶν, πλὴν οὐχὶ φυμάτια· τὰ ζῶα δὲ ἄτινα συνέ-
ζων μετὰ τούτων, ἅπερ τοῦτέστιν ὑπέστησαν τὴν περὶ τῆς ὀλκασί-
σης, δὲν παρουσίασαν οὐδεμίαν ἐπίσης φυματιώδη βλάβην. Ταῦτα ἀπο-

1) Schüller, Exp. u. histol. Untersuchungen κτλ. Stuttgart, 1880 cit.
in op. Schmitt.

τελέσματα πάντως παρεμφερῇ ἐχορήγησεν ἢ ἐνέσει οὐρου διατελοῦντος
ἐν ἀποσυνθέσει.

Ὁ Koch ἐπίσης ἐποιήσατο σχετικὰ τινὰ πειράματα· διέλυσε ἐδαφὸς
τι καλλιεργείας φυματιώδους· εἶτα τὴ κατέλιπε νὰ ἡραμῆσθῃ, μέρος αὐ-
τοῦ κατεκοιμήθη, ἐνῶ ἡ ἀνωτέρω στιβὰς μόλις διατρανωθεῖσα μετηγ-
γίσθη καὶ ἐτέθη εἰς δόσιν 50 κυβικῶν ἐκατοστομέτρων εἰς κιβώτιον ἐν ᾧ
ἐνέκλειε 9 κυνίλους, 10 ἰνδοχοίρους, 4 μῦς μεγάλους καὶ 4 μικρούς.
Μετὰ 14 ἡμέρας, 25 ἡμέρας, 7 ζῶα ἔθικον, τὰ δ' ἕτερα ἐθυσίσθησαν μετὰ
28 ἡμέρας· οἱ ἰνδοχοῖροι καὶ οἱ κύνιοι εἶχον πνεύμονας ἐμπλέους φυμα-
τίων ἀναλόγων τῶν ὧν τυγχάνουσι διὰ τῆς εἰσπνοῆς φυματιώδων πτυέ-
λων, ἀπεξηραμμένων, καὶ ἄτινα ἐπεξετένοντο μέχρι τῶν πνευμονικῶν
κυψελίδων, ὡς συμβαίνει ἐπὶ τῆς αὐτομάτου φυματιώσεως. Παρὰ τοῖς
μυσὶν ἡ ἀλλοίωσις οὐκ ἦν ἀποτεταρωμένη ὡς παρὰ τοῖς ἐτέροις ζώοις.
Ἐν ἀπάσῃ ταύταις ταῖς περιπτώσεσι τὰ φυμάτια ἐπενοφθαλμισθέντα
ἐν ἐτέροις ζώοις παράγαγον ὅτι τὴν ἀνάπτυξιν γενικῆς φυματιώσεως.
Ὁδῶσαι κατὰ G. Sée, ὅλαι αἱ μέθοδοι τῆς βλακτηριώδους μολύνσεως·¹⁾
δι' εἰσπνοῆς παράγουσι τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, ὅπερ καὶ ὁ ἐνοφθαλμισμὸς
φυματιώδους οὐσίας· παράγουσι καγχροειδῆ φυμάτια, ἀποτεταρωμένα φυ-
μάτια, ὡς ἡ αὐτόματος φυματίωσις· μάλιστα δὲν ὑφίσταται ἐξαιρέσις
οὔτε διὰ τὰ σχετικῶς ἄνοστα ζῶα οἷα φερ' εἰπεῖν αἱ γαλαῖ, οἱ κύνες κτλ.
(ἀκολουθεῖ)

ΙΑΤΡΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ἐπὶ τῆς μολυσματικότητος, ἢ μὴ, τῆς φυματιώσεως
ἐν γένει καὶ ἰδίως τῆς πνευμονικῆς.

ὑπὸ I. ΘΕΟΦΑΝΙΔΟΥ (ἐν Ἀγγλίῳ).

(Συνέχεια· ὅρα σελ. 373).

11. — Ὁ I. Γ. νέος ἔτι νυμφευθεὶς ἀπέκτετεν ἐκ τῆς συζύγου του
πέντε υἱοὺς καὶ τέσσαρας θυγατέρας· ἡ πρῶτος τῶν θυγατέρων αὐ-
τοῦ ἐν ἔτει 1854 ὑπανδρευθεῖσα μετὰ τοῦ Γ. Ἀρ. ἀπέκτετε 3 θυγατέ-
ρας καὶ 1 υἱόν, ἐπιζῶντας ἅπαντας· προσβληθεῖσα δ' ἐκ πνευμονικῆς φυ-
ματιώσεως πρὸ τοῦ 1862 ἐτελεύτησεν. Ἦτο δὲ γυνὴ λευκὴ, ὑψηλὴ καὶ
λεπτή, καὶ μόλις κατὰ τὸν θάνατον αὐτῆς ἦτο τριακοντούτης.

Ἐκ τῶν θυγατέρων αὐτῆς ἡ μὲν πρώτη ὑπανδρευθεῖσα πρὸ τινῶν ἐτῶν

1) G. Sée loco. cit.

και τρία τέκνα αποκτήσαντα, ζήσαντα υγιώς, έχοντα μέχρι σήμερα, πρὸ ὀλίγων μηνῶν ἐπτερήθη τοῦ συζύγου της, ἀποθνήσκοντος ἐξ ὁδωποῦ ἀσπί-
του διὰ κίρρωσιν τοῦ ἥπατος, καὶ διατελεῖ ἤδη ἐν χηρείᾳ, υγιῶς, έχουσα
μέχρι σήμερα· ἡ δευτέρα ἐπίσης πρὸ ὀλίγων μηνῶν ὑπανδρεύθη καὶ αὕτη
ἡ τρίτη ἡ ἄγamos μόλις εἰκοσαετής ἤδη εἶναι ἰσχυροτάτη καὶ λιπό-
σαρκος, καίτοι υγιής. Ὁ υἱὸς αὐτῆς 26 περίπου ἐτῶν ἐπίσης. Οὐχ ἦσαν
ἡ διάπλασις πάντων τῶν τέκνων αὐτῆς, φαίνεται λίαν ἀσθενῆς καὶ ἐπιρ-
ροπῆς πρὸς τὴν νόσον.

Μετὰ τὸν θάνατον αὐτῆς ὀλίγον ὕστερον προσεβλήθη ἐκ πνευμονικῆς
φυματιώσεως καὶ ἡ δευτέρα ἀδελφὴ της, καὶ μετὰ παρελθούσιν ἐνδὲς ἔτους
ἀπεβίωσεν ἄγamos 22 περίπου ἐτῶν· μετ' αὐτὴν προσεβλήθη ἡ μήτηρ
αὐτῶν ἐκ τῆς αὐτῆς νόσου καὶ ἀπέθανε πεντηκοντούτης καὶ πλέον· μετὰ
τὴν μητέρα δ' ἐπίσης καὶ ὁ ἐξηκοντούτης πατήρ Ι. Τζ., ἀποθνήσκων καὶ
οὗτος ἐκ τῆς αὐτῆς νόσου. Οὕτω ἀπὸ τοῦ 1863 μέχρι τοῦ 1868 τέσ-
σαρες ἐκ τῆς αὐτῆς οἰκογενεῖας ἀπέθανον ἐκ τῆς αὐτῆς νόσου. Ἐν ἔτει
δὲ 1875, ὁ δευτερός τῶν υἱῶν τοῦ Ι. Τζ. προσεβλήθη τὸ μὲν πρῶτον
ἐκ χρονίᾳς λευκογίτιδος, 32 περίπου ἐτῶν, καὶ πότης συνήθως, ἀφρονῆς
δὲ κατόπιν ἐξ ὀξείας οἰδηματίας τοῦ λάρυγγος, μετὰ 36 ὥρας ἐτελεύτησε.
Δύο δ' ἔτη ὕστερον ὁ νεώτερος τῶν ἀδελφῶν τοῦ εἰκοσιπενταετῆς περί-
που προσεβλήθη καὶ οὗτος ἐκ πνευμονικῆς φθίσεως μετ' ἰσχυρῶν αἱμο-
πύσεων, καὶ μετ' ὀλίγου· μῆνας ἀπέθανε· μετὰ τινὰ δ' ἔτη προσεβλήθη
ἐκ τῆς αὐτῆς νόσου καὶ ἡ ἐκ μητρὸς προμήτωρ αὐτῶν γραῖα ἐξηκοντού-
της καὶ τῷ 1880 ἀπέθανε καὶ αὕτη. Ἦδη ἐκ τῆς οἰκογενεῖας ταύτης
ἐπιζῶσι τρεῖς ἀδελφοί, ὧν ὁ μὲν ἔγγamos 50 ἐτῶν περίπου, ἀλλ' ἄτε-
κνος, οἱ δὲ λοιποὶ δύο ἄγamos· ὡσαύτως καὶ δύο ἔγγamos ἀδελφαὶ αὐ-
τῶν μητέρες πρὸ πολλοῦ τέκνων, ὡσαύτως οὗτοι υγιεῖς· ἔκτοτε μέχρι
σήμερα διατηρούμενοι.

Ὁ Γ. Ἀρ. σύζυγος τῆς πρώτης θυγατρὸς τοῦ Ι. Τζ., ἦτις πρώτη ἐκ
τῆς πατρικῆς αὐτῆς οἰκογενεῖας προσεβλήθη ἐκ τῆς πνευμονικῆς φυμα-
τιώσεως καὶ ἀπέθανε, ἤδη πρὸ τῶν 60 ἔτη γεγονώς, πρὸ δεκαετίας ἤλ-
θεν εἰς γάμον δευτέρον μετὰ παρήλικος γυναικὸς, ἐξ ἧς δὲν ἐτεκνοποίησε,
συζήτας μετὰ τῆς πρώτης αὐτοῦ συζύγου ὅκτι περίπου ἔτη, οὐδέποτε
ἐνόσησεν ἔκτοτε καὶ μέχρι σήμερα εἶναι υγιέστατος· μόνον κατὰ τὰ
πρῶτα ἔτη τοῦ γάμου τοῦ ὑπέστη προσβολὴν Ἀσιατικῆς χολέρας τῷ
1855, ὅτε αὕτη ἐνέσκηψεν ἐπιδημικῶς ἐν Ἀγρινίῳ, ἐξ ἧς ἐθεραπεύθη
καὶ ἀνέλαβε.

12. — Ι. Μπ. ἤδη 75 ἐτῶν σύζυγος τριῶν γυναικῶν, διαδοχικῶς ἀπο-
θνήσκουσιν, μετὰ μόνης τῆς πρώτης συζύγου τοῦ ἀπέκτησε τέκνα ἱκανά,
ἐξ ὧν τρεῖς θυγατέρες ἔγγamos ἐπιζῶσι, καὶ δύο υἱοί, ὧν ὁ πρεσβύτερος
ἔγγamos καὶ οὗτος πρὸ πολλοῦ. Ἡ σύζυγος τοῦ αὐτοῦ ἐν ἡλικίᾳ 45 περί-

που ἐτῶν μετὰ τὴν λοχείαν τοῦ τελευταίου τέκνου της προσεβλήθη ἐκ
τερηδόνης τῶν ὁσίων τῆς λεκάνης μετὰ πυρροῖας ἀφθόνου καὶ ἐκτικτοῦ
πυρετοῦ ἀπεβίωσε μετὰ τινὰς μῆνας· ἀγνοῶ δὲ ἂν προσεβλήθη ἐν τῇ
πορείᾳ τῆς νόσου καὶ ἐκ φυματιώσεως πνευμονικῆς ἢ καὶ ἐντερικῆς, διότι
ἀπουσίασα ἐνταῦθεν πρὸ τοῦ θανάτου αὐτῆς ἐπὶ τρία ἔτη.

Τῷ 1880 ὁ πρεσβύτερος τῶν υἱῶν τοῦ, ἔγγamos, ἀλλ' ἄτεκνος 35ετής
τότε περίπου καὶ ἐν ἀσυνείδει διαβιώσας, προσεβλήθη ἐκ πνευμονικῆς φυ-
ματιώσεως μετὰ συγχρόνου ἐμφανίσεως περιπρωκτίτιδος, ἀποληξίας
εἰς κοπροχόλον συρίγγιον, καὶ μετὰ ἐν ἔτος περίπου ἀπεβίωσε· μετὰ δύο
δ' ἔτη ὁ τρίτος τῶν υἱῶν, ἐπιληπτικῆς πρότερον, καὶ εἰς ἡλικιότητά ἐκ
τῆς ἐπιληψίας περιπεσών, προσεβλήθη τὸ μὲν πρῶτον ἐκ φυματιώσεως
ὀρχίτιδος τοῦ ἐτέρου τῶν διδύμων, καὶ μετέπειτα ἐκ φυματιώσεως τῶν
πνευμόνων, ἐξ ὧν μετὰ τινὰ χρόνον ἐτελεύτησεν.

Ὁλίγω δ' ὕστερον ἡ πρεσβύτερα θυγάτηρ τοῦ Ι. Μπ. 45 ἐτῶν τότε
ἄγamos ἀπὸ τοῦ 1858 καὶ μήτηρ 5 τέκνων, προσεβλήθη τὸ μὲν πρῶτον
ὕπὸ ὀξείας βρογχίτιδος, ἔπειτα δὲ κατὰ τὴν περικτέρω τῆς νόσου πο-
ρεῖαν ἡ φλεγμονὴ ἐπανεμήθη καὶ τὰς κυψελίδας, καὶ οὕτω κατηρτίσθη
βροχοπνευμονία μὲν πρὸς τὰ δεξιὰ, βρογχίτις δὲ μόνον πρὸς τ' ἀριστερά·
ἡ νόσος δὲ φαίνεται ἐκ τῶν κατὰ τὴν πορείαν αὐτῆς πυρρυσκοθέντων
γενικῶν καὶ τοπικῶν συμπτωμάτων ὅτι ἀπέληξεν εἰς τυροειδῆς ἐξιδρώμα.
Μετὰ τρίμηνον δὲ περίπου θεραπεύειν διὰ τῶν οἰσείων μέσων ἐθεραπεύθη
ἐντελῶς ἡ πάσχουσα καὶ ἀνέλαθεν ἔκτοτε. Σημειωτέον δὲ ὅτι καὶ πρὸ
ὁκτώ ἐτῶν ὑπέστη ἐπίσης στηθικὸν κατάρρου, ἐπὶ μῆνα σχεδὸν καὶ τότε
ἐπιμεινάντα καὶ ἐξαλειφθέντα διὰ τῆς κατὰλλήλου θεραπείας.

Ὁ πρῶτος υἱὸς αὐτῆς 20ετής ἤδη σχεδὸν ἐν ὀκταετῇ ἡλικίᾳ προσε-
βλήθη καὶ οὗτος ἐκ τυροειδοῦς πνευμονίας, ἐξ ἧς ἐθεραπεύθη μετὰ δίμη-
νον περίπου θεραπείαν, καὶ ἔκτοτε ἀνέλαθεν ἐντελῶς, σπουδάζων ἤδη τὰ
λοιπὰ δὲ τέκνα αὐτῆς καὶ ὁ σύζυγός της ἐπίσης έχουσι υγιῶς μέχρι
σήμερα.

Ἡ δευτέρα θυγάτηρ τοῦ Ι. Μπ. 30ετής περίπου καὶ ἔγγamos πρὸ ἐν-
δεκαετίας καὶ πλέον, εἶναι σύζυγος τοῦ Κ. Τ. μετ' οὗ ἀπέκτησε καὶ
ἔχει ἤδη 4 τέσσαρα τέκνα· ὁ πρῶτος υἱὸς αὐτῆς, δεκαετής ἤδη, ἐνό-
σησε πολλὰκις μέχρι τοῦδε ἐν πενταετῇ ἡλικίᾳ ἀνεφάνησαν τὸ πρῶτον
συμπτώματά τινὰ ὑποπτα πνευμονικῆς φυματιώσεως, κατασταλαίσεως μὲν
τότε, ἐξαφθείσης δὲ καὶ σαφέστερον ἐκδηλωθείσης πρὸ δύο ἐτῶν. Διὰ
κατὰλλήλου δὲ θεραπείας, τῆς ἐγκρίρου ἀλλαγῆς τοῦ κλίματος καὶ πολ-
λῶν περιποιήσεων, ἡ νόσος ἐφάνη ἀναισθησθεῖσα, καὶ ὁ πάσχων παῖς
ἀνέκτησεν ἤδη ἱκανῶς τὰς δυνάμεις του, καὶ κατὰ τὸ φαινόμενον εἶναι
μὲν υγιής, ἀλλὰ τὰ στηθοσκοπικὰ σημεῖα δεικνύουσιν ὅτι ἡ νόσος δὲν
ἐξηλείφθη μέχρι τοῦδε. Σημειωτέον ὅτι καὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ ἔσχεν ἀδελ-

φόν 30στῇ περίπτου ἀποθανόντα ἐκ πνευμονικῆς φυματιώσεως, ἀποληξ-
σης εἰς διάτρησιν τοῦ πνεύμονος, καὶ τὸν σχηματισμὸν πνευμοθώρακος,
ἐξ οὗ ἐπεταχύνθη ὁ θάνατος, συμβὰς ἔτη τινὰ μετὰ τὸν γάμον τοῦ Κ.Τ.,
μεθ' οὗ καὶ συνέζη ἐν τῷ αὐτῷ οἴκῳ· ἔχει δὲ καὶ ἄλλους δύο ἀδελφούς·
ἐπιζῶντας καὶ ἐγγάμους, κατοικοῦντας εἰς ἰδιαιτέρους οἴκους. Ὁ εἰς τοῦ-
των νυμφευθεὶς πρὸ τινων ἐτῶν ἀπέκτησε τέκνα, ὧν ἐν τριετὲς ἀπέ-
θανεν ἐκ φυματιώδους μηνιγγίτιδος. Ὁ ἕτερος δὲ τούτων ἔγγαμος καὶ
οὗτος· ἀμφότεροι δὲ ἀδελφοὶ οὗτοι ὡς καὶ ὁ πρεσβύτερος φαίνονται λίαν
ἀσθενοῦς διαπλάσεως. Ὁ πατὴρ αὐτῶν ἀπέθανε γέρων πρὸ ὀλίγων ἐτῶν,
ἐκ περισφιγθείσης βουδωνοκλήης· ἡ μήτηρ τινος γραῖα καὶ μία ἀδελφὴ
αὐτῶν εἰσέτι ὑγιεῖς καὶ ζῶσιν εἰς τὸ γενέθλιον χωρίον των.

Ὁ δεύτερος υἱὸς τοῦ Ι. Μπ. ἔγγαμος πρὸ τινων ἐτῶν ὑπέστη πρὸ τοῦ
γάμου του ἀτελὲς ἐδρῶσιν· ἔχει δὲ ἐν καὶ μόνον κοράσιον διετὲς
ἤδη, ὀλίγον μετὰ τὴν γένεσίν του ἐκδηλώσαν προφανῆ σημεῖα χοιραδικῆς
δυσκρασίας.

Ὁ τέταρτος υἱὸς τοῦ αὐτοῦ πατρὸς Ι. Μπ. εἶναι ἄγαμος καὶ ἐκπα-
δεύεται, ἐτῶν 25 ἤδη, καὶ μέχρι σήμερον ὑγιὲς φαίνεται.

Ἡ τελευταία θυγάτηρ τοῦ αὐτοῦ, ἔγγαμος καὶ αὐτὴ, καὶ μήτηρ τριῶν
τέκνων ἤδη, λίαν ἀδύνατος εἶναι, καὶ ἤτο καὶ πρὸ τοῦ γάμου τῆς. Ἄν καὶ
οὐδὲν μέχρι σήμερον παρουσιάζει σύμπτωμα στηθικῆς νόσου, παρέχει
ὅμως ὡς ἐκ τῆς ἀσθενοῦς καὶ χοιραδικῆς αὐτῆς διαπλάσεως ὑπονοίας.

(ἀκολουθεῖ)

ΚΑΙΝΙΚΗ ΑΦΡΟΔΙΣΙΩΝ ΠΑΘΩΝ ΠΑΥΛΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

περὶ τῶν νοσηλευθειῶν γυναικῶν ἐν τῇ ἐν Ἀθήναις νοσοκομείῳ τῶν
μεταδοτικῶν ἢ ἀφροδισίων νοσημάτων ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1883
μέχρι 1 Ἀπριλίου 1885.

ὑπὸ ΧΡΙΣΤΟΥ Π. ΤΟΠΑΛΗ, βοηθοῦ ἱατροῦ ἐν τῇ νοσοκομείῳ.

(Συνέχεια· ὅρα σελ. 376).

15. ΑΙ. Β., ἐκ Χαλκίδος, ἐτῶν 40—45, ἔγγαμος, ἀγρόφυλος. Ὡδη-
γῆθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον τῇ 28 Δεκεμβρίου 1884. Νόσος : βλεννορροϊκὴ
κατάρρευς τῆς μήτρας μετὰ περιθώσεως, ἐκδορὰ περὶ τὸ στόμιον τῆς
οὐρῆθρας, κομμιώμα ἐπὶ τοῦ δεξιῷ ἡμίσει τῆς γλώσσης, σχῆμα ἔχον
φωιδέας, μήκους 0,045 καὶ πλάτος 0,03. Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐχώρηγῆθη ἐσω
μὲν τὸ ἰωδιόχον κάλιον ἐν ἀφελήματι κίνας, τοπικῶς δὲ κατὰ μὲν τοῦ
κομμιώματος παρηγγέλησαν διακλύσεις τοῦ στόματος ἐκ διαλύσεως θει-

κοῦ ψευδαργύρου καὶ φαῖν, ὀξέος (Zinci sulfur. gr. 10, Acidi carbolici
draoh. 1 in Aq. destill. libr. 1), πρὸς δὲ καὶ δις τῆς ἡμέρας ἐπεπλά-
σσο ἰωδοφόρμιον, κρπτούμενον δι' ἐπιτιθεμένου τεμαχίου βάμβακος ἐπὶ
ἡμίσειαν ὥραν ἐκάστανε, καὶ καυτηριάζει διὰ νιτρικοῦ ἀργύρου χυτοῦ·
κατὰ δὲ τοῦ βλεννορροϊκοῦ κατάρρου τὰ οἰκτεῖα, καὶ τέλος κατὰ τῶν ἐξελ-
κώσεων πλύσεις ἀντισηπτικαὶ καὶ ἐπιπλάσεις καλομελάνου ἢ ἰωδοφορμίου.
Νοσηλευθεῖσα ἡμέρας 90 ἐξῆλθεν ὑγιὲς τῇ 28 Μαρτίου ἐ. ἔ.

Ἀνωτέρω ἐρρήθη ὅτι ἐν Ἑλλάδι ἡ σύφιλις ἐν γένει δὲν εἶνε συνήθης
οὐδὲ τοσοῦτο βαρεῖα διὰ τοὺς πάσχοντας, ὅσον ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ καὶ
ἀλλοχού· τούναντίον δὲ παρ' ἡμῶν συνηθέστεροι καὶ ἐπιμονώτατοι εἶνε οἱ
βλεννορροϊκοὶ κατάρροι καὶ τὰ μαλακὰ ἔλκη, διότι κατὰ τὸ πλεῖστον οἱ
τοιούτοι πάσχοντες εἶνε ἀχώριστοι ἀπὸ τῆς ῥυπαρίας. Δυστυχῶς ὅμως
ὅσον ἐλαφρὰ καὶ ἂν εἶνε παρ' ἡμῶν τὰ συμπτώματα τῆς σφιλιδὸς κατὰ
τὰ πρῶτα στάδια, ἂν μὴ ἐφαρμοσθῇ σύντονος καὶ ἐπιμελεσμένη θερα-
πεία, προσβάλλει μετὰ ταῦτα καὶ τὸ νευρικὸν σύστημα, ἐξ οὗ πλεῖστα
νευρικὰ φαινόμενα παρουσιάζονται, φρενοβλάβεια, ἐλαφρὰ παρανοίαις
εἶδη, μανία, μώρωσις, τελεία ἡλιθιότης κλ.οῖα παρατηρήθησαν καὶ ἐν τῇ
νοσοκομείῳ ἐπὶ τινων τῶν νοσηλευθειῶν¹⁾. Εἰς δὲ τὰ ἐκ σφιλιδικῶν γο-
νίων γεννώμενα ἡ νόσος ἀείποτε εἶνε καταστρεπτικὴ· τοῦλάχιστον οὐδὲν
διετηρήθη ἐν τῇ ζωῇ ἐκ τῶν κυφορηθέντων καὶ γεννηθέντων ἐκ σφιλι-
δικῶν μητέρων, νοσηλευθειῶν κατὰ τὴν ἐγκυμοσύνην ἐν τῇ νοσοκομείῳ,
καίπερ ὑποβληθειῶν ὑπὸ αὐστηρῶν ἀντισηπτικῶν θεραπειῶν, ἀλλ' ἄλλα
μὲν ἀπεβλήθησαν πρὸ τοῦ τέρατος τῆς κηΐσεως, ἄλλα δὲ ἀπεβίωσαν
αὐθημερόν, ἅμα γεννηθέντα, καὶ ἄλλα μόλις ὀλίγας ἡμέρας ἐπέζησαν.

Ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν παρ' ἡμῶν ἡ σύφιλις σχετικῶς εἶνε βαρύτερα καὶ
συνηθέστερα ἢ ἐπὶ τῶν γυναικῶν, ὡς συμπεραίνομεν ἐκ τῶν νοσηλευθέν-
των ἐν τῇ παρὰ τῷ νοσοκομείῳ πολικlinikῇ τῶν μεταδοτικῶν νοσημάτων
ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ παρελθόντος Νοεμβρίου μέχρι σήμερον. Αἴτιον δὲ τού-
του εἶνε τὸ ἐξῆς· διότι οἱ πάσχοντες ἐκ τῆς κατωτάτης κοινωνικῆς τά-
ξεως ὄντες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ μὴ ἔχοντες ἐπομένως τὰ μέσα ὅπως

¹⁾ Δύο τοῦτων παθεῖσαι μανίαν καὶ ἀποσταλεῖσαι εἰς τὸ ἐν Ἀφνίῳ φρενοκο-
μεῖον ὑπεβλήθησαν ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ ἱατροῦ τοῦ φρενοκομείου κ. Σ. Γουζαρη εἰς ἀντι-
σηπτικὴν θεραπείαν, δι' ἧς καὶ μόνως ἰσθῆσαν. Μέχρι δὲ τῆς σήμερον διετελοῦσιν
αὗται εἰς καλὴν κατάστασιν κατὰ τὰς φρένας, μόνον δὲ τὴν πρὸ τῆς μανίας ζωηρό-
τητα ἔχουσιν ἀπολέσθ.

Ἐπὶ δύο σχεδὸν ἐτῶν φίλος τις ἡμῶν, ὁ Κ. Δ., γυμναστικὸς, προσεβλήθη ὑπὸ
σφιλιδὸς. Παρὰ τὰς ἐπιμόλους προτροπὰς ἡμῶν ὅπως ὑποβληθῇ εἰς τακτικὴν θερα-
πείαν ἐντελῶς ἡμέλησεν, καίτοι ὑπεβαλόμενος τὰ κακὰ ἐπακόλουθα τῆς νόσου. Μετὰ
1 1/2 ἔτος ἀπὸ τῆς προσβολῆς ἐπέθεε μανίαν, δι' ἣν ἀπεστάλη εἰς τὸ ἐν Κερκύρῃ φρε-
νοκομεῖον, ἐν ᾧ καὶ ἀπεβίωσε πρὸ τινων μηνῶν.

συντηρηθῶσιν ὑπὸ τακτικῆν θεραπείαν μετὰ τῆς ἀπαιτούμενης διαίτης, ἐκτεθειμένοι δὲ διὰ τοῦτο εἰς διαφόρους ἐπηρεάς, ἀφροντιστοὶ πω κατ' ἀρχάς καὶ ἐπιζητοῦσι τὴν βοήθειαν τῆς ἐπιστήμης, ὅποτε προέβη ἤδη ὁπωσοῦν τὸ κακόν, καὶ διότι τῶν μὲν γυναικῶν ὑπάρχει ποιά τις ἐπιτήρησις καὶ ἀπεστέλλονται πύσχουσά τινες εἰς τὸ νοσοκομεῖον, τῶν δὲ ἀνδρῶν οὐδόλως, οὐδ' εἶχον ποῦ νὰ προσδράμωσιν οὗτοι χωρὶς ἐξόδων.

Πᾶς τις κατανεῖ ὁπόσον καταστροφικὴ εἶνε ἡ σύριλις, ἡ ἐπιφέρουσα πλήρη τὴν ἐκφύλλισιν ὅπου ὦν ἐνσκήψη, ἀρνηομένη εἰς ἐαυτήν, ὑπερκοιτίζουσα πάσας τὰς νόσους κατὰ τὴν κοινότητάν, καὶ ὅποιαν εὐθύνη φέρουσιν οἱ ἐκαστοὶ ἀναλαμβάνοντες τὴν τήρησιν τῆς δημοσίας ὑγείας. Εὐκτὴ ὅλ' ἦτο ἡ σύστασις κλινικῆς τῶν μεταδοτικῶν νοσημάτων καὶ τῶν ἀρρένων. Ἀφ' ἐνός μὲν διὰ τῆς κλινικῆς ταύτης, ἀφ' ἑτέρου δὲ δι' αὐστηρῆς ἐπαγρυπνήσεως ἐπὶ τῶν οἰκῶν τῆς ἀσωταίας, μὴ τις καταστροφικὸς ἴδῃ ἐμφωλευεῖ ἐν αὐτοῖς, ὅπου ἐπαγρύπνησις ἀπὸ τινος ἤδη γίνεται, ἥθελε βεβαίως κατορθωθῇ τοῦλάχιστον ὁ περιορισμὸς τῆς ταχείας μεταδόσεως τῆς φοβερᾶς ταύτης νόσου, ἥτις κακῇ μοίρᾳ μεγάλως ἐκτείνεται ἀπὸ τινῶν ἐτῶν ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ Ἑλλάδι.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

SIROP D'HYPHOS-PHITES DE FELLOWS.

Παρασκευαζόμενον ἐν Νέῳ Ὑόρκῳ ὑπὸ τοῦ χημικοῦ
JAMES FELLOWS.

Τὸ περὶ οὗ πρόκειται σκεύασμα ἐνέχει

Τὰ κυριώτερα τοῦ ζωικοῦ ὀργανισμοῦ συστατικά, Κάλιον καὶ Ἰτέτανον. Ὁξειδωμένας ἐνώσεις, χιτῆρον καὶ Μαγγανήσιν. Τονικά, Κινίνη καὶ Στρυγνίνη. Καὶ τὸ ζωϊκὸν ὑπερμακρῶδες συστατικόν, τὸν Φώσφορον.

Διαφέρει πάντων τῶν ἄλλων ἱμωταγῶν σκευασμάτων διότι εἶναι εὐάρεστον τὴν γαστρὶν, ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ στομάχου εὐνοϊκῶς, καὶ οὐδὲν ἐπιγίνεται κακὸν ἀπὸ τῆς παρατεταμένης αὐτοῦ χρήσεως.

Μεγάλαν ἐκτήσαστο ὑπόληψιν ἐν Ἀμερικῇ καὶ Ἀγγλίᾳ διὰ τὸ ἀνύσιμον τῆς χρήσεως αὐτοῦ εἰς τὴν θεραπείαν τῆς φθίσεως, τῆς χρονικῆς βρογχίτιδος καὶ ἐτέρων τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων παθήσεων. Οὐχ' ἦτον δὲ ὠφελεῖ καὶ κατὰ ποικίλων νευρικῶν νόσων, ὡς καὶ κατὰ τῆς ἀνωρίας. — Αἱ θεραπευτικαὶ αὐτοῦ ἐνέργειαι ἀποδοτέαι εἰς τὰς τόνωτικὰς καὶ θρεπτικὰς αὐτοῦ ιδιότητας δι' ὧν αἱ διάφοροι ὀργανικαὶ λειτουργίαι ἐπανέρχονται εἰς τὸ κατὰ φύσιν. Οὕτω καὶ ὁ περιπτώσει ἐνδείκνυνται ἡ τῆς ἐννευρώσεως τόνωσις διὰ τονωτικῆς θεραπείας, τὸ σκεύασμα τοῦτο εἶναι τὰ μάλα ὠφέλιμον. Ἐνεργεῖ ταχέως, διεγείρει τὴν ἔρξιν, βυθίζει τὴν ψῆφιν, διευκολύνει τὴν ἀπορρόφησιν καὶ μετὰ τῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν

μεταβαίνει εἰς τὴν κυκλοφορίαν. Ἐπίσης ὠφελεῖ καὶ κατὰ τῶν φρενοπαθειῶν καὶ ἐν γένει πάσης νευρικῆς παθήσεως.

Ἐλάχιστη φιάλη περιέχει 8 οὔγκιας, ἥτοι 50 περίπου δόσεις.

Βρίσκεται ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ κ. Κ. Ὀλυμπίῳ. Πᾶσα περὶ τούτου ἀγγελία ἔρριπται μόνον διὰ τὰ ἱατρικὰ περιοδικά.

ΔΙΔΑΥΣΙΣ ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΡΕΑΤΟΣ.

KATA L. ROSSENTHAL.

Σκευαζομένη εἰς τὸ φαρμακεῖον τῆς Αὐλῆς ἐν Jena (Γερμανία)

VON R. SLUTZ.

Βραβευθεῖσα ἐν Βρυξέλλαις, ἐν Ἀλλῃ, ἐν Φρανκφούρῃ καὶ ἐν Βιέννῃ.

Ἡ διήλυσις αὕτη ἐνέχει ἅπαντα τοῦ νωποῦ κρέατος τὰ θρεπτικὰ συστατικά πλὴν τοῦ λίπους καὶ τῶν νεύρων. Οὐδόλως διεγείρει πεπτομένη καὶ ὑπὸ τῶν λίαν ἀσθενῶν στομάχων τῶν οὐδὲν ἕτερον στερεῶς ἢ ὑγρῶς τροφῆς εἶδος ἀνεχομένων, πρὸς δὲ κέκτηται γεῦσιν λίαν εὐάρεστον ὅπου κρέατος.

Περὶ τῆς διαλύσεως ταύτης πολὺ μετ' ἐπαίνων λόγος γίνεται ἐν τῷ συγγράμματι Sammlung, klinischer Vorträge ὑπὸ Richard Volkmann ἀρ. 62, καὶ ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ Wiel, ὡς καὶ ἐν τοῖς περιοδικῶς Gesundheit ἀρ. 14. 1882. καὶ Wiener Medicinal Presse ἀρ. 2. 1883.

Γενικὴ ἀποθήκη ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς Eastern Agency, ἐν Ἀθήναις δὲ γίνονται δεκταὶ παραγγελίαι εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Γαληνοῦ καὶ τὸ Φαρμακεῖον Α. Τσεράχη. Ὁδ. Μόλωνος.

ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΙΑ (OFFICINE)

ἡ Συλλογὴ τῶν κατὰ τὴν πρακτικὴν φαρμακοποιεῖαν.

διαλαμβάνουσιν

Περὶληψὶν ἀπασῶν τῶν φαρμακοποιῶν, τῶν ἱατρικῶν καὶ φαρμακευτικῶν συνταγολογίων τῶν διαφόρων ἐπικρατειῶν. Τοξικολογίαν, ἢ τὸν τρόπον τοῦ ἀνιχνεύειν τὰ δηλητήρια. Φαρμακευτικὰς δοκιμασίας. Φαρμακοποιῶν κτηνιατρικῆς, ομοιοπαθητικῆς. Θεραπευτικὸν ἐγκόλπιον, ἅπαντα τὰ νέα φάρμακα. Γενικὴν τῶν φαρμάκων διατίμησιν.

ὑπὸ DORVAULD.

Ἐκδόσις 10η ἐντελὴς ἀνασκευασθεῖσα ἐκ 1000 σελ. καίμενον. Σχῆμα ἐν τῷ καίμενῳ. Ξένη ὀνοματολογία.

Εὐρίσκεται ἐν Ἑλλάδι εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Γαληνοῦ.

ΑΠΤΕΛΙΑΙ διὰ τὸν Γαληνὸν εἶναι δεκταὶ εἰς τὸ γραφεῖον αὐτοῦ ὁδ. Πικροτῶν 8, καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς EASTERN AGENCY, Karakouy Dairmen Han.

Ἡ διεύθυνσις EASTERN AGENCY ἐπιφορτίζεται τὰς ἀγγελίας διὰ τὰς ἐν Ἑλλάδι καὶ τὸ ἐξωτερικὸν ἡμερησίδας. Δίδει ἐμπορικὰς πληροφορίας περὶ Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ὑποδεικνύει ἐπὶ τῇ αἰτήσεϊ εἰς τὰ ἐν Εὐρώπῃ καταστήματα τοὺς καλλιτέρους ἀντιπροσώπους διὰ τὴν κατανάλωσιν τῶν προϊόντων. Προμηθεύει τέλος ἐξ Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς βιβλία, ἐργαλεῖα, καὶ παντὸς εἶδους ἀντικείμενα χρήσιμα εἴτε διὰ τὸ ἐπάγγελμα, εἴτε διὰ τὴν ἰδίαν πῶν κκ. ἰατρῶν καὶ φαρμακοποιῶν χρῆσιν.

Παραρτήματα εἰς τὴν τοῦ κ. Βλαχοπούλου διατριβὴν.

Ἐν Σελ. 206	Στ. 25	ἀνάγνωθι τὰ διάφορα	ἀντὶ τὰ διὰ διάφορα
" " 298	" 4	μετὰ δὲ τοῦτο γίνεται ἡ ἀπομόλυνσις τῶν χιμωρῶν διὰ φανικοῦ ὀξέος.	
" " 298	" 23	φιν. ὀξέος 1 o/o	ἀντὶ φιν. ὀξέος
" " 309	" 15	" 5 o/o	" 6 o/o
" " 310	" 2	(ἴδ. ἐν ὑποσημ. 4)	" (ἴδ. ἐν ὑποσημ. 6)
" " 311	" 35	βραδύνονται	" τραχύνονται
" " 311	" 36	μετὰ	" διὰ
" " 330	" 37	εἰς σπόγγου	" καὶ σπόγγου
" " 331	" 4	(ἴδ. ὑποσημ. 4)	" (ἴδ. ὑποσημ. 6)
" " 331	" 44	ὡν ὁ ἀριθμὸς	" ὁ ἀριθμὸς

BIBLIOGRAPHIKON ΔΕΛΤΙΟΝ

Α. Δ. Γεωργαντᾶ. — *Στοιχεῖα Ἰατροδικαστικῆς*. Τόμ. Α'. Ἀθῆναι 1885. Τιμὴ τοῦ ὅλου συγγράμματος Δρ. 35²² πληρωτέαι ἐπὶ τῇ παραλαβῇ τοῦ Α'. τόμου. Εὐρίσκεται εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον κ. Μπέζ.—Ὁ Β'. τόμος ὑπὸ τὰ πιεστήρια.

Publications du Progrès médical. Paris. 14. Rue de Carnes.

DE L'APHASIE

et de ses diverses formes

par L. DE BERNARD.

Un volume in 8° de 271 pages, avec 32 figures.— Prix 4 fr.

Ι. Θεοφανίδου. — *Πραγματεία περὶ Ἑλωδῶν Πονετῶν*. Βρυξέλαις εἰς τὸν Συμβουλίδειον διαγωνισμὸν. Ἀθῆναι. 1885. Τιμ. Δρ. 7. Εὐρίσκεται εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τοῦ κ. Μπέζ.